

Sammanfattning av rapporten ”Idrottsrelaterade plötsliga dödsfall hos unga i Sverige”

Under 2005 har medierna gett stor uppmärksamhet åt dödsfall i samband med idrottsutövande och eventuell screening av unga idrottsaktiva i Sverige. Statistik över antalet dödsfall har hämtats ur Folksams skadedatabas, men orsaken bakom dödsfallen har varit okänd. Orsaksstudier från Italien och USA har stått för den kunskap som saknats.

Rapporten är en aktuell kartläggning över orsakerna bakom dödsfallen bland idrottsutövare i Sverige upp till 35 år.

De tre vanligaste orsakerna till idrottsrelaterade plötsliga dödsfall hos unga (=35 år) är hjärtmuskelförtjockning (hypertrofisk kardiomyopati, HCM), hjärtmuskelinflammation (myokardit), och fett- och bindvävsinlagring i höger kammare (arytmogen högerkammarkardiomyopati, ARVC).

Sammanlagt orsakade olika hjärtsjukdomar 17 av 20 dödsfall under perioden för studien, 1998-01-01 till 2005-06-31. Plötslig död är en relativt ovanlig förekomst, genomsnittet i denna studie är 2,7 fall/år i åldersgruppen =35 år. I en liknande studie gjord av Folksam för åren 1986-1990 inträffade 15 dödsfall i samma åldersgrupp.

Plötslig död i samband med idrott drabbar i huvudsak män/pojkar (19 av 20 studerade fall).

De funna dödsorsakerna är troligen representativa för svenska förhållanden, eftersom basen är ca 2,4 miljoner medlemmar i svenska idrottsförbund. Studien omfattar dock endast personer som varit aktiva i en idrottsförening.

Personer med fel på hjärtklaffarna, hjärtmuskelförtjockning samt fett- och bindvävsinlagring i höger kammare kan vara möjliga att identifiera genom läkarundersökning, samtal med idrottsutövaren, blodtryck och EKG.

Teoretiskt skulle man med hjälp av screening haft möjlighet att identifiera knappt hälften (nio) av de inträffade dödsfallen i denna undersökning. I praktiken ger en kontroll ingen livslång garanti eftersom flera av sjukdomarna kan uppträda när som helst i livet. Risken att öka oron efter en screening är lockså överhängande eftersom onormala EKG även finns hos många friska.

Rapporten kan beställas från forskarna vid Umeå universitet.

Den 30 november 2005

Caroline Mellberg, Umeå universitet
Lars Johansson, Umeå universitet
Stellan Mörner, överläkare, Umeå Universitetssjukhus
Lars-Inge Svensson, Folksam Idrott